

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Küldőhivatal: Kaszál József könyvnyomdája, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre
2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Szinészet Baján.

Szívhől köszöntjük a magyar nemzeti színművészet papnőit és papjait, akik két nap mulva megjelennek közöttünk, hogy pangó kulturális életünket feljújtsák, eleven, lüktető vért hozzanak szellemünknek fel-frissítésére. Tárt karokkal fogadjuk őket, akik fennen lobogtatják a magyarság lobogóját, akik jó és rossz napokban egyaránt hívei annak a nem látható, de szíveinkben létező valaminek, aminek Nemzeti Géniusz a neve és amely — sajna! még nem uralodik mindenütt széles e hazában.

Ha van eszköz és van mód arra, hogy a holt betű megelevenedjék, ha van mód arra, hogy azt, amit nagy elmék, mint örökké becseset papírra vetettek, mindenki élvezhető alakban érzékelhesse és gyönyörködve okulhasson rajta, úgy a színjátszás az, amelynek alkotásai bár efemer természetűek, de a hatás, amelyet elérnek, láthatatlanul hosszan tartók.

Ma már nem képezheti vita tárgyát az, hogy mily őrüti hatása van a színészetnek úgy a magyarság, mint általában a kultúra szempontjából. Ma már tudjuk, hogy a színművészet magyarító hatása egyrangú az iskola ilyen munkájával és úgy a modern, mint a classicus színdarabok előadása új, meg új anyagot szolgáltatnak a gondolatvilág fel-frissítésére, annak új táplálékkal való ellátására.

Azonban hiába van színészet, ha nincs közönség, amely a színészetet buzgó pártfogolja. Milyen ambíció vezesse az igazgatót és a színművészeket, ha nem látják, hogy fáradozásaikat figyelemmel kísérik és nemcsak szellemileg, hanem anyagilag is honorálják?

Sajnálatos körülmény, hogy még min-

dig nincs meg az a társadalmi kapocs, amely közel hozná egymáshoz a színészetet és a nagy közönséget. Sajnos, hogy még mindig nincs meg az a mozgató erő, amely a publikumnak esetleg beálló elernyedését megtörné. Mi azonban bizunk a bajai közönség jóakarátában, a színészet iránt való szeretetében és a nemzeti kultúráért mindenkor melegen dobogó szívében, hogy a színészetet és annak művelőit minden téren felkarolja.

Nem ismerjük Bokody Antal, az új igazgató igazgatási elveit. Nem ismerjük a színtársulatot, amelyet magával hoz, de reméljük, hogy élénk gondoskodását fogja képezni, miként szerezze meg a bajai közönség szeretetét és buzgó pártolását.

A magunk részéről kívánjuk, hogy ez neki a legteljesebb mértékben sikerüljön. Azonban meg is akarjuk neki mondani, hogy ezt mivel érheti el. Élénk műsorral, összevágó előadásokkal. Ezen eszközökkel győztek Baján az igazgatók, ezek nélkül pedig tengődtek. Ha az igazgató törődni fog a publikum igényeivel, a bajai publikum sem fogja őt elhagyni.

Ilyen reményben köszöntjük a színtársulat tagjait körünkben.

Isten hozta őket!

Lengyel Manó.

Törvényszéki memorandum.

(I.) A folyó évi szeptember hó 4-én megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés kötött marsrutát szabott azon bizottság elé, melyet a törvényszék visszaállítása tárgyában benyújtandó emlékirat kidolgozásával megbízott, szorosan meghagyván neki, hogy 30 nap alatt ezen

munkával elkészüljön. Azok, kiknek részük volt a memorandum kiegészítésében, siettek a megbízásnak pontosan eleget tenni, nehogy esetleg az ő mulasztások miatt a záros határidőt meghosszabbítani kelljen és a városunk anyagi fellendülése szempontjából oly fontos terv a legcsekélyebb késedelmet szenvedje. A memorandum a kitűzött terminusra el is készült és a múlt hónap 15-én megtartott közgyűlés el is fogadta. Azóta tartottak még egy közgyűlést, — de a memorandum ügyét mélységes hallgatás borítja.

A tapasztalat tanit bennünket arra, hogy a közügyek terén a legkisebb késlekedés, a legparányibb elodázás mily lohasztólag, mily bénítólag hat a közérdeklődésre; ha valahol a világon helye van e tapasztalati igazságnak, úgy bizonyára nálunk, hol a közügyek iránti lelkesedés amugy is csak nagyon vékony erecskében buzog. Nálunk az érdeklődést folyton szítani, folyton ébren kell tartani, ha nem akarjuk, hogy annak legutolsó szikrája is elhamvadjon. Hiszen egyikünk sem áltatja magát a törvényszék dolgában túlvérmes reményekkel — a mi sivár körülményeink rögzös talajában a sanguinismus nem szokott buja hajtásokban kifakadni — de azért méltán megkövetelhetjük, hogy ezen kiválóan fontos függő kérdés úgy és akként véglegzessék, a mint azt városunk egész közéletére kiható nagy jelentősége egyenesen előírja és megszabja. Kifeszített vitorlával megyünk neki a kérdés gyors megoldásának és ha egy darabig haladtunk, többé nem törődünk azzal, ha zátonyra kerül is hajónk. Pedig intező köreink beláthatnák, hogy helytelen azon politika, mely mindinkább szaporítja ama közömbösök nagy táborát, kik vállvonogatva hajtogatják a hamleti mondást:

TÁRCZA.

Vöröskő vára.

— Háry Gyula rajzához. —

Órákig nézem én, regényes
Vöröskő vára, képedet!
Magas faladnál hajh, de szárnyal
S gyönyört terem a képzelet!

Szép vagy. Emlékedet beírtad
Szívembe; nem feledem el
Nyílt homlokod' s a büszke erdőt,
Mely, mint diadalát — élel.

Mint nagy királyt, magas önértzet
Főnséges fénye vesz körül;
Elnézlek hosszan, és szívembe
Meghódolás varázsa gyúl . . .

Meghódoltok neked, miként még
Meg nem hajoltam senkinek!
Rajtad találja férfilelkem,
Ami ma százba' nem lelek!

A nyílt erőd' — a színtelő szót
Száműző, nagy nyugalmadat,
Komoly felhőd mit látni vágyva
Főlőlted gyakran áthalad . . .

Szép lombruhád és szép a mélyben
Sűrűre lejtő kis patak;
Hű gyermeköd, a barna házak,
Völgyedbe' védeve állanak . . .

De benned nekem más a legszebb,
Miért megválni nem tudok,
Mitől egész táj bája támad,
Mitől ragyog a homlokod;

Miért — tanulni vágyva — hozzád
Zarándokol a büszke szív:
Legszebb vagy; hogy nyugodtan állsz meg,
Bár száz vihar csatája vív!

Láng A. József.

November.

(Hangulat.)

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Ireta: Székely Alfréd.

Egész éjjel barangolok Vele, keresztül-kasult a fényes utcákon, kar-karban, úgy mint azelőtt. Mint a novemberi éjszakák sűrű, nehéz köde, valami nyomasztó érzelem nehezedett lelkünkre, a nélkül, hogy szóba mertük volna foglalni azt, hogy egymást már nem szeretjük, hogy hűvös, szürke november borong a mi lelkünkben is.

Szomoru, lemondó mosolylyal néztünk egymásra és mint fényes tündéralom lopózott emlénkbe ifjúkori szerelmünknek bájos, de szomoru legendája.

Oh, akkor még ifjak voltunk, mikor a május szerelmet és poézist lehelt a természetbe és a mi szívünkbe.

Mint asszony, mint másnak feleségét ismerem meg egy bálteremben.

Szépséges, szép asszony volt . . . pedig an-

nak csak öt éve, azóta csak a tűz, csak a bolygó lidércfény, mely szeméből sugárzik, — lett bágyadtabb, csak a rózsák kezdtek hervadni szépséges arcán, csak észbontó mosolya lett fáradtabb, csak selymes, szőke hajába lopózott egy-két hajszál — és mégis mi másképp van ma minden, mint akkor — mikor a fojtó levegőjű bálterem egy fülkéjében a szerelem tüzetől kipirultan, a szenvedély mámorától égve, sultogta a szépséges, szép asszony, hogy ő is szeret, hogy ő is imád.

Kicsordul a könny szememből májusi szerelmünk édes, felejthetetlen emlékére, megremeg a szívem végtelen szerelmünk tovatűntén.

Vakon a szerelemtől, a mérhetetlen boldogságtól szeretttük egymást és esaltuk azt a szégyen, jó embert, ki most a föld alatt van, az ön szerencsétlen férjét.

Akkor is ilyen hűvös, borús novemberi nap volt, mikor mint a téli éjszakák hideg, szürke köde nehezedett szívünkre jövő szerencsétlenségünk szomorú balsejtelme.

Pedig akkor még imádtuk egymást azzal az öröknek, véghetetlennek hitt szerelmmel, melyet — úgy gondoltunk — megszüntetni semmi sem lesz képes.

S mikor a boldogsága elvesztén kétségbeesett férje öntudatra ébredt, majd, hogy bele nem örült fájdalmas csalódásába, csaiódott szerelmébe.

A mi szerelmünk amulettjét viseltem lelkemben, a mi szerelmünk képe lebegett előttem, mikor azon a borongós novemberi hajnalon szembeálltunk egymással.

Az ő oldalán a törvény, az én szívemben a

„Mi néki Hecuba és ő Hecubának, hogy megsírassa?” vagy más szavakkal, miért fardozzék közügyben, mikor úgy is biztos a kudarc.

Jó lesz tehát a törvényszéki memorandumot a napirendre kitűzni és egy lelkes felhívásban a küldöttséghez való csatlakozásra felhívni városunk közönségét, az első sorban erre hivatott pénzintézeteket, társas egyleteket stb., még mielőtt az érdeklődés ezen ügy iránt teljesen megcsappan és a menesztendő deputáció egy-két emberre lesorvad. Szólitani kell a küldöttségben résztvevőket, nem pedig várni, míg jelentkeznek, mert nálunk bizony „magáért az ügy kedvéért” — elkésérítve a multak tapasztalatai által — nem igen hevülnek.

Szinügyi viszonyok.

(A „Zombor és Vidéke” válasza.)

A „Zombor és Vidéke” csütörtöki száma a következőkben reflektál lapunk mult heti számában „Szinügyi viszonyaink és a vidéki színészet reformja” cím alatt megjelent vezércikkünkre:

Ezekre az a megjegyzésünk, hogy a mi cikkünknek nem az volt a célja, hogy a bajaiknak oktatásokat adjunk. Mi csak azt az egyszerű ténnyt akartuk konstatálni, hogy Bajával való viszonyunkból reánk csakis hátrány származott.

Abból, hogy Deák Péter a zombori színügyi bizottság elé azt a kérelmet terjesztette, miszerint december végén a társulatot meg akarja osztani: „hogy Baján is játszassék”; és hogy Baján is járt ebből a célból; még a legkevésbé sem következik az, hogy Baján egy jó társulatnak fenntartása biztosítva van. Deák Péter idej társulata a zombori igényeket kielégíti. Jó vidéki társulat. Megosztani, vagy belőle valamit elvenni, anélkül, hogy az értéke nullává ne váljék: nem lehet. Ha a zombori színügyi bizottság beleegyezett volna abba, hogy Deák Péter szintársulatát „megossza” akkor Baja nem elsőrendű társulatot tartott volna el december végén, hanem: valóságos kocszabandát, a minőt még az ellenségeinknek sem kívánunk.

Elismerjük a „Bajai Hírlap”-pal együtt, hogy „sok még ebben az irányban a tenni való.” Most a megfelelő színi kerületek csillagzatában haladunk. Bajának is, Zombornak is az lesz a szerencséje, ha megfelelő színkerületbe kerül.

És már most legyen szent a béke! Mi szívesen fogunk t. lapársunkkal együtt azon kulturális feladat zsoldjába állani, hogy a színészet a vidéken egészséges alapra fektetessék és erkölcsi színvonalára emeltessek.

legyőzhetetlen szerelem, mely megóttalmazott engem, neki halnia kellett, kardom halálra sebezte.

Most tehát egymáséi lehetünk minden akadály nélkül és a lelkiismeret szava elől egymás szerelmében kerestünk menedéket.

De boldogságunk nem tartott sokaig. Ölelő karjaink közé egy hideg árny ékelte magát, lelünkben egy véres arc ütött tanyát.

És ha szeretni akartuk egymást, ha szívünkkel — úgy éreztük — a régi nagy tűz hevíti, mint ködhonályban megjelenik előttem a szürke avar, melyen novemberi ködös hajlalon két férfi áll egymással szemben... Kezükben véresek a kardok... az egyik elesik... véreseppé áztatták a száraz, novemberi, dörlepte avar. Az egyik véreseppé bemoeskolta az én kezemet is és azt nem mossa le semmi sem.

Megreszket a karja karomban, könny csordul szemébe, szerelmünket temetjük, a mi végtelen igaz szerelmünket. És csak amitük egymást hideg szívvel, hideg csókkal — ölelő karjaink között a megsalt férj hideg, véres árnyával.

Égész éjjel barangolok Vele, keresztül-kasul a fényes utcákon, kar-karban, úgy mint az előtt. Mint a novemberi éjszakák nehéz, szürke köde, valami nyomasztó érzélem nehezedik lelkünkre, a nélkül, hogy szóba mernénk foglalni, hogy egymást már nem szeretjük, hogy hívós szürke november borong a mi lelkünkben is.

Szomorú, lemondó mosolylyal nézünk egymásra és mint fényes tündéralom lopózik emlékünke ifjúkori szerelmünk bájos, de szomorú legendája.

Helybeli és vidéki hírek.

Erzsébet királyné emlékezete. A királyné emlékére folyó hó 19-én Erzsébet napján d. e. 9 1/2 órákor iskolai gyászünnepet tartanak az állami tanítóképző intézetben, melyre az érdeklődő szülőket és az iskola barátait tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Házasság. Dr. Fischhof Zsigmond helybeli ügyvéd és a bajai ifjúság kedvelt tagja folyó hó 25-én esküszik örök hűséget a dunapataji izr. templomban Maller Irén úrhölgynek.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Bobár István szabadkai kir. törvényszéki írnokot, — ki pár évvel ezelőt a helybeli kir. járásbíró-ságnál volt alkalmazva — a zentai kir. járásbíró-sághoz segédtelevkönyvezetövé kinevezte.

Ruhakiosztás. A bajai izr. iskolákban f. hó 15-én d. e. 39 fiút a hitközség, d. u. pedig 26 leányt a bajai izr. nőegylet látott el meleg téli ruhával.

Szinházi jelentés. Vettük a következő színházi jelentést: Tisztelettel értesitem Baja város nagydíjazott műpártoló közönségét, hogy a marosvásárhelyi jól szervezett drama-, vígjáték-, népszínmű-, operette- és opera-társulatommal szerencsém voltam az idei téli idényre az előadási engedélyt megnyerni és előadásaim sorozatát folyó évi november hó 20-án megkezdeni. Műsorom a fővárosi ujdonságokat is felöli. Társulatom névsora, Műszaki személyzet: Bokody Antal, igazgató, főrendező, Farkas Béla, titkár, Heltay Nándor, vígjáték és operette rendező, Bethleni László, népszínmű rendező, Németh Náci, karmester, opera rendező. Előadó személyzet: Nők: Bokodyné Máté Róza, drámai hősnő, társalgási, Göz Aranka, szende színésznő, Honti Elma, Medgyesi Erzsike, Bándi Rózi, U. Dombi Ilka, operette, opera és népszínmű énekesnő, Heltayné V. Rózsa, drámai anya, Farkasné Ilon, comika, Bokody Maresa, naiva, Langhné Irma, társalgási színésznő, Kovács Lidi, Bokor Kálmán, Panyiczky Irma, Meszáros Lujza, Nagy Kati, Koltai Erzsike, H. Gyűriki Matild, segédszínésznők és kardsalósok, Főfiak: Bokody Antal, jellem ábrázoló, Heltay Nándor, szalon színész, operette buffo, Farkas Béla, hős és jellem színész, Bethleni László, operette, opera és népszínmű bariton, Rónay Károly, operette tenor, Margitay Gyula, hős szerelmes, Halmi Jenő, lírai szerelmes, Benedek Andor, társalgási színész, Ujváry Károly, operette tenor buffo, comikus, Jambori Károly, apaszínész, Langh Jenő, Perczel Oszkár, Bokor Kálmán, Győri Árpád, Panyiczky Gyula, Hamvas István, segédszínészek és kardsalósok, Bokody Margitka, Bokor Kálmanka és Heltay Béczy gyermekszereplők, Bokody Antal, színgazdát. Az előadások sorozatát a „Váljunk el” és a „Rang és Műd” cz. kitűnő színdarabokkal és egy operettel fogjuk megnyitni. — Főlkérjük a közönséget a pártolásra és bizunk benne, hogy a direktor úr is oda fog törekedni, hogy a közönség igényeit kielégítse.

A nevelőnő mulat. A „Bácskai Hírlap”-ban olvassuk. Bajáról írják: Stegmüller Hugó bajai magánhivatalnok körülbelül két hónap előtt egy francia nevelőnőt fogadott fel gyermekei mellé. A nevelőnő jó modorával megnyerte Stegmüllerék bizalmát, hogy teljesen reábitzták gyermekeik gondozását. A nevelőnő azonban rútul visszaelt a bizalommal. Mikor Stegmüllerék a városban tett látogatásukról majorbéli lakásukra hazatértek, az udvarban siránkozást és jajgatást hallottak. Kutatván ennek okát, csakhamar megtalálták gyermekeiket az udvarban lévő pocsolyában fetrengve, teljesen sáros állapotban. A megrémült anya rögtön észrevette, hogy a gyermekek teljesen részegek. A szülők bevitték a gyermekeket a lakásba, a hol az étteremben 2 üres champagner és 3 üres cognacos üveg és egy nagy dózsóles nyomait látták. A nevelőnő a gyermekekkel és eselésekkel, a házbeliek távollétében nagy mulatságot rendezett és nyomtalanul eltűnt. A lelkiismeretlen nevelőnő ellen Stegmüllerék megtették a följelentést — Az egészről pedig csak annyit igaz, hogy Baján Stegmüller nevű embér nem is létezik. — Nem tudjuk fölfogni, hogyan történhetik az oly sűrűn, hogy vidéki lapársaink egyre-másra fölülnek egyes izetlenkedő emberek agyrémeinek.

Iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1900. évi november hó 19-én (hétfőn) délután a kamarai szekház termében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az írda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. A kereskedelemügyi miniszter 39548. számú leirata a kefe gyártásban tervezett egészségügyi rendelkezések véleményezéséről. (Az iparosztály javaslatával.) 6. A kereskedelemügyi miniszter 56351. számú leirata a közös hadsereg cz. évi börtendő fölserelési szükségleteinek kispári szállítása ügyében. (Az iparosztály javaslatával.) 7. A kereskedelemügyi miniszter 67174. számú leirata az üres sörös palackokra engedélyezett vasuti vitorláj-kelvezmény kiterjesztéséről. (Az elnökség jelentésével.) 8. A kereskedelemügyi miniszter 70005. számú leirata

a hálóba-rendszer alapján eszközölt eladások tildalmáról. 9. A honvédelmi miniszter 71574. sz. leirata a honvédségi lábbeli szállítások elosztásáról. (Az iparosztály jelentésével.) 10. Az elnökség bemutatja a vámtarifa és a kereskedelmi szerződések ügyében tett fölterjesztést. (A közös bizottság jelentésével.) 11. Csongrád vármegye közigazgatási bizottságának átirata a Szegvár, Mindszent, Kistelek, Horgos községek vasúthoz vezető múltain a vámszedési jog véleményezéséről. (A közös bizottság javaslatával.) 12. Szeged város tanácsának átirata a Wodiáner-alapítvány segélyösszegeinek odaítélése ügyében. (Bizottsági javaslatával.) 13. Szentes város tanácsának átirata szakvéleményéről. (Az iparosztály javaslatával.) 14. A belgrádi konzulátus átirata a szerbiai osztrák és magyar segélyező egyesület támogatásáról. (Bizottsági javaslatával.) 15. A budapesti pósta- és távirat-igazgató átirata a szegedi postacímrendelőség véleményezése ügyében. (A közös bizottság javaslatával.) 16. A szegedi fővármihatal átirata a hivatalos órák megállapítása ügyében. (A közös bizottság javaslatával.) 17. A zentai ipartestület átirata két kérvényének a kereskedelemügyi miniszterhez való fölterjesztéséről. 18. A Vörösmarty szoborbizottság megkeresése. (Bizottsági javaslatával.) 19. A zentai iparostanonciskola vezetőségének átirata az iparos segédek torlábbépző tanfolyamának segélyezéséről. (Bizottsági javaslatával.)

Lopás. Reiz Sándor a „Nemzeti Szálloda” piceollója f. hó 13-án hajnalban fekdét le boldogban és büszkén, mert két 20 koronás jogos tulajdonosa volt. Sajnos, csak volt, mert reggelre kelve, tapasztalta, hogy nincs pénz. Ugy történt ugyanis, hogy Kubator Márton mindenes a pénzt ellopta és elszökött. Most körözik.

Öngyilkosság. Ribli Ferenc bajai napszámós folyó hó 11-én este a vonaton tökrésgy állapotban lopott. A rendőrségre kísértetvén, ki sem volt hallgatható. Azonban erdei lopásért I napi elzárással levén megterhelve, zárkába tették, ahol zsebkendőjével az ajtó sarkára fölalkasztotta magát és meghalt.

Idyll. R. bajai polgár a mult hét egyik napján erősen morfondirozott, aminek eredményeképen kisültölte, hogy három egész napja nem lumbolván, csinál magának egy görbe napot, illetve éjszakát. A szót tett követte és este 7 órákor már ivott. Ezt a böles munkáját csak hajnali 4 órákor fejezte be, mikor is a muri betetőzésüel ellátogatott M.-hoz, aki csinos menyecske és akiről föltette, hogy elfogadják reggel 4 órákor is a látogatást. Elindult tehát és az éj sötétjében megkopogtatta nem a menyecske, hanem S. polgartárs kapuját. A házban nagymosás lévén, a mosónő beeresztették a tökrésgy atyafit, aki bebódorgott a szobába. S. úr följött és elküldte magát: „Ki az?” R. úr megijed és somfordál kiféle, S. úr utána és jól elrakja. Addig püfölte — zsványt vélvén benne — míg a félreértés kiderült és R. úr lemondott az éjeli excursiókról.

Színészetünk reformja. Gróf Festetics Andor a vidéki színészet felügyelője, f. hó 13-án, kedden reggeli vonattal Szabadkára érkezett. Ugyanaznap délután a bácsmegeyi színkerület megalkotása ügyében a városháza tanácsstermében ülés volt, amelyre egy a színügyi bizottság tagjai, mint a színügy iránt érdeklődők hivatalosak voltak. A mozzalmas ülésről, a következő, benünket is érdeklő mozzanatok emeljük ki: A vita tárgyat az képezte, hogy tulajdonképen mely városokból állítsassék össze a kerület. Csodálatos, hogy abban mindnyájan megegyeztek, hogy e részben Zomborral szóba se állanak, illetve, az még csak szóba sem került. Szóba jött Szabadka, Baja, Szentes és Újvidék. A kérdéshez hozzászólt a többek közt Schmausz Endre főispánunk is, és általában az a hangulat uralkodott — különösen a főispán úr érvelésére — hogy Szabadkának a téli szeziónál engedni kell, hogy ezzel is kedvet csináljon a városoknak a belépésre. — Ez tehát reánk nézve kedvezőnek mutakozó fordulat, melyért leve is öszinte köszönettel adózunk érdemű főispánunknak. — A színi kerület megalkotása különben elvben kimondott.

Műkedvelői előadás. A garai műkedvelők Garán, folyó évi november hó 21-én jötekonyezelő „hangversenyét és táncmulatságot” tartanak, a következő műsorral: Csokonay-nyitány, Kéler Belától, op. 139. négy kézre, zongorán előadják: Eise-mann Mihály gávokai tanító úr és Gárcsik Lajos káplán úr. Vadászdal, Astholz F.-től 4 szölamu vegyeskar, elődjai a műkedvelők énekkara. Air varié, Ch. de Beriot-tól, op. 12. hegödün zongorakísérettel, előadják: Dr. Malesiner Emil, garai közs. orvos úr és Gárcsik Lajos káplán úr. Petőfi költészete, Felolvasás. Tartja Trischer Károly úr (Don Carlos). Magyar népdalok. Czimbalmos előadás Tóth Jenő tanító úr. A vándor, Schubert F.-től. Múdal, éneklő Tumbász Mariska tanítónő k. a., zongorán kíséri Gárcsik Lajos káplán úr. Resignation, Dancla K.-tól op. 59. b) Magyar ábránd, Geisinger Ivántól, op. 89., hegödün zongorakísérettel, előadják: Dr. Malesiner Emil, garai közs. orvos úr és Gárcsik Lajos káplán úr. A könyv, Witt F.-től, négy szölamu vegyeskar, elődjai a műkedvelők énekkara. Paraszt és költő, Suppe F.-től, 217. op. négy kézre, zongorán előadják:

Penninger József, rigyiczai kántor-tanító ur és Gárcsik Lajos káplán ur. Belepti díj személyenként 1 kor. 20 fil., családjegy 2 kor. 40 fil. Kezdeté este 8 órákor.

Ingyen ügyvéd a munkásoknak. Híre jár, hogy a földmivelségi miniszter a gazdasági munkások védelmére jogtanácsost rendel. A miniszter nagyobb összeget szánt ügyvédek díjazására, akik a gazdasági munkások ügyeit védik. Nagyon helyén volna, ha nemcsak a mezei munkásokra, hanem a többi munkásokra is kiterjesztenék a díjtalan jogvédelmet.

Eltűnt kötvények. Horváth Mihály bajai lakos a minap az esti vonattal Szabadkára jött, hogy adósaitól követelését behajtsa. Gőnczö Mária ismerősénél szállt meg. Lefeküdtek és a kötvényeket kabátja zsebében hagyta. Mikor reggel felébredt kereste értékpapirjait, de nem találta. Panaszt tett a rendőrségnek, ahova beidézték Gőnczö Márit, aki bevallotta, hogy az 540 korona értékű kötvények nála vannak, de nem lopta el azokat, hanem ajándékba kapta Horváthtól egy pásztoróráért. A rendőrség nem igen bírte el a védekezést és megindította a büntető eljárást.

Az ál Odesszai herceg Szabadkán. Említettük már, hogy Simai Gyulát az országos szélhámost a esendőrség elfogta. A héten két börtönőr Szabadkára hozta és átadták a kir. ügyészségnek és azonnal börtönbe zárták. Simait a Baján és Szabadkán elkövetett szédelgése miatt, továbbá a német nevelőtől ellopott 160 korona miatt vonják itt felelőségre és azután átadják a többi öt kereső hatóságnak.

Tífusz járvány Zentán. A kedvezőtlen és szeszélyes időjárás következtében a tífusz járvány-szerűleg fellépett. Naponként 20—30 megbetegedés fordul elő s vannak házak, hol 2—3 beteg is fekszik tífuszban. Szerencsére azonban a betegség enyhé lefolyású, úgy hogy halálal ritkán végződik.

Talált hulla. Folyó hó 4-én reggel 6 óra tájban Filipovits Konrád bezdáni illetőségű hajós egy 40 évesnek látszó férfi hulláját fogta ki a fürdőház közelében a Ferenc-esatornából. A hulla magas, nyulánk természetű, vöröses haju, szőke szemöldökű, ritka vöröses bajszú férfiú, öltözéke: sziürke posztó nadrág és kabát, fekete báránybőr szipka, sziürke téli harisnya és bőrpapucs a lábán. Kinézése és öltözéke után ítélve német ember lehetett a szerencsétlen.

Néppárt a Bácskában. Bácskának legmagyarabb községében Csantavéren kezdi meg a néppárt hódító körútját. Hogy csakugyan hódító lesz-e ez nem járnak-e úgy itt is a reverendás kortések mint Erdélyben, ahol záptojással dobálták meg őket az majd elválik. Egyelőre gyűlést hirdettek. Bezeredy Istvántól akarják elhódítani a kerületet, akit tisztel és becsül minden választó polgar. Hogy lesz-e valami eredménye ennek a mozgolódásnak az a jövő titka, Csantavéri tudósítónk a következőket írja: Néppárti gyűlés, Csantavéren f. hó 18-án néppárti gyűlés lesz és pedig a következő programmal; Elnöki megnyitó, tartja br. Kass Ivor. Mit tett a néppárt? Tartja Major Ferenc orsz. gy. képviselő. A nép jogai és kötelességei. Tartja Bonitz Ferenc az Alkotmány szerkesztője. A néppártrol bunyevác nyelven (kinck?) Hegedüs Lenárd szabadkai káplán fgg beszél.

Merénylet egy primadonna ellen. Adán az most a szenzáció, hogy egy szerelmes ifjú ember négy ízben rálőtt az adai szintársulat szemefényére, egy bizonyára bájos színésznőre. Az adai Rómeo, névszerint Tajti Péter, a szerelmével üldözte Kezeri Viktoriát, az Adán időző vándor szintársulat primadonnáját. A színésznő azonban nem méltatta figyelmére a szerelmes embert. Hiába volt kérés, könyörgés, a sok éjjeli zene, szenvedélyes szerelmes levél, a leány ügyet sem vetett az emberre. Az adai Rómeo a leány közönye végleg elkiserítette és szombatban este egy lövéssel akart elégtételt venni az elutasításokért. Előadás után egy sarok mögül rálőtt Kezeri Viktoriára. A leány nyomban jelentette ezt a esendőrségnek, de hamarosan nem sikerült megtudni, ki volt a merénylő. Mert nem is sejtették, hogy éppen az az ember akarja meggyilkolni, aki folyton azt állította, hogy a legjobban szereti az egész világon. Másnap reggel, mikor a leány próbára ment, az utcaszarokról előugrott Tajti Péter és most háromszor lőtt a leányra. A golyók célzt tévesztettek. Az utczán csoportosulás támadt és Tajtit átadták a esendőrségnek. Az életmes szingigazgató nyomban a helyzet magaslátára emelkedett és még aznap a következő módon hirdette az előadást. „A négyszeres halál torkából esodálats módon megszabadult Kezeri Viktoriától

léptével, diszlebadás.“ A közönség, mely eddig jégközönyt tanúsított az előadások iránt, e napon valósággal verekedett a jegyekért, úgy, hogy a pénztárnál hivatalos erővel kellett föntartani a rendet. Másnap ismét zsufozásig megtelt a színház. Az adai Rómeo tehát négy lövéssel labra állította a nélkülözéssel küzdő vándor szintársulatot. Az imádott leányt, amikor kihallgatták, ki is jelentette, hogy nem kívánja Tajti Péter megbüntetését, hiszen neki köszönheti az adai szintársulat, hogy megmenekült a nyomortól.

CSARNOK.

Amit az asszony akar . . .

Ira: Molnár Gyula.

Bányay: (elegáns jacquetteben, karján világoszürke felöltővel, kezében boula nemez-kalappal és eszűrfoganttyúval botal, a poudoirba lép, ahol a felesége, Katinka, a tükör előtt ülve, szemlét tart toilletteje fölött. Itt-ott egy-egy hajfürdőeskét simít félre vagy meg jobban a homlokára huzza, aztán a csipkes fichu-t igazgatja. Bányay kissé türelmetlen.): Kedveském . . . én már azt hittem . . .

Katinka: (Mérgesen.): Mindjárt . . . Mindjárt . . .! Ha a nyakamra jössz, akkor sohse későülök el . . .

Bányay: Drágám, én nem akarlak zavarni . . . sőt, ha utadban vagyok . . .

Katinka: (Hirtelen mozdulattal) Maradj! Hiszen már csak egy másodpercig tart! . . .

Bányay: Akkor le sem teszem a felöltömet . . .

Katinka: Nagyon helyes!

(A másodpercet időtartama iránt Katinka nem bír kellő tájékozottsággal és Bányai türelmetlenül jár le-föl: majd megáll a szoba közepén, kivézi óráját és nem minden ezelzés nélkül koppintja össze födelét.)

Bányay: Hm! Nyolcz óra!

Katinka: (Meg se mozdul) Éppen ideje, hogy menjünk . . .

Bányay: (Sóhajtván) Mire vacsorához jutunk, félóra is beteltek . . . Pedig ma igazán éhes vagyok . . .

Katinka: (Abbahagyja a rizsporozást és forgatható széken ferje felé gördül) Apropo! Hol vacsorázunk ma?

Bányay: (Közönyös arcczal) Ahol tetszik kedvesem . . .

Katinka: Akkor hát ott, ahol a mult vasárnap is. (Kémelel ferje vonásait.)

Bányay: (Elvörösödik, kezeit ökölbe szorítja s hamar a zsebébe dugja) Úgy látszik, jól sejtettem . . . Ez az egyetlen hely — ahová ma nem megyek.

Katinka: (Nyugodtan visszagördíti székét a tükör felé s újra kezébe veszi a rizsporos szarvasbőrt) Mi kifogásod van ellene?

Bányay: Semmi! De az ember nem azért megy vendéglőbe, hogy halálra bosszantsak!

Katinka: Nem értelek . . .

Bányay: Ó, te jól tudod, kiről van szó . . . Gézáról, fiatal barátodról, aki bizonyosan ott vár egy számmunkra lefogalalt asztalnál! Biztosra veszi, hogy odamegyünk. Már pedig ebből semmi se lesz!

Katinka: (Gúnyos mosollyal) Csak nem vagy féltékeny reá?

Bányay: Ah, dehogyan! . . . Nem vagyok féltékeny. De ma egy kis furafragra határoztam el magam. Föltettem magamban, hogy rád bízom a vendéglő megválasztását, esupán azért, hogy éppen abba ne menjek, melyet ki fogsz jelölni.

Meghocsáss, de ez volt a legbiztosabb módja annak, hogy e tejfölszékű, unalmas emberkétől ez egyszer legalább megszabaduljak. Ah! . . . hisz ez türhetetlen! . . . Odacözvekelel magát az uszalyodra, ostoba szeméit rád mereszti . . . engem olybá vesz, mintha ott se volnék! . . . Ha szölok hozzá, olyan szorakozott, olyan zavart, hogy meg se hallja! A szavaidat lesi és elfojtott sóhajokat szorít vissza magába . . . No tudod, ez egy kissé sok! Egy huszonkétéves kölk . . . Már megengeded . . .

Katinka: (Egykedvűen) Ostobaság! . . . Ne beszéljünk róla. Egyszerűen máshol fogunk vacsorálni!

Bányay: Valahol, ahol pompás cigányzene van . . . nemde?

Katinka: Sajnálom, de én ma nem vagyok cigányzenére diszponálva . . .

Bányay: Nem vagy cigányzenére diszponálva? Ez baj! Akkor hát keressünk valami csendes, előkelő és nyugodt helyet . . .

Katinka: Nem, barátom. Azokra a tulságosan előkelő és nyugodt helyekre az ismerőseink nem járnak . . . Elszigetelni magam a világtól semmi kedvem — semmi kedvem.

Bányay: Tudok én olyan hotelt is, ahová igen sok ismerősünk jár.

Katinka: Nyakig ülni ismerősök és jobbarátok közt? . . . Nem, barátom! Ahoz nincs kedvem. Nem akarom pagodli módjára a fejemet billegetni jobbra-balra . . . előre-hátra. Egyebet se tennék, mint visszaköszönnék az érkezőknek s bucsut intenek a távozóknak. (Kezével egy kis költött nyelvű kínai szobrocska fejére üt, amely nyomban a nyelvét öltögeti és fejét bologatja.) Így ni!

Bányay: Igazad van . . . tökéletesen igazad! Nem marad más hátra . . . (akadozva) mint a . . .

Katinka: (Hevesen ferje felé görditi székét) Csak nem akarsz ekzotikus fejedelmet látni? . . .

Bányay: Miért gondold?

Katinka: Vagy izgat az a gondolat, hogy ahova leülsz, ott másfél év előtt a kapurtalai maharadzsa vacsorázott.

Bányay: Kicsoda?

Katinka: Szertartásos merevséggel óhajtanál helyet foglalni . . . Kinyujtott karokkal szemlél föl a sültet . . . Aztán nagy kerülőt tenni a villával, úgy dugni szájadba a falatot . . . Gyakorolni akarod magadat a „Finom társalkodó“ szabályai-ban! . . .

Bányay: Istenem! Hisz oda megyek, ahová te akarsz! (Kiveszi óráját.) Fél kilencz! És milyen éhes vagyok . . . Nem határoznád el magad valamire?

Katinka: (Egy martyr lemondásával) Ha tudnád, hogy nekem mennyire mindegy! . . . Ahová ön akarja barátom!

Bányay: Várjunk csak! Van egy kitűnő ötletem. Ismerek egy vendéglőt. Nagyon nevezetes egy hely . . . Van zaj is, ha akarod, van esend is, ha úgy tetszik. Künn ülhetünk a kertben, s bevonulhatunk a szalonba . . . vagy a szeparébe. Remélem, ez ellen nincs kifogásod?

Katinka: (Orrfintorítva.) Képzem azt a diéső helyet! Te! Nem akarsz talán irokat, művészeket megbámulni? Oda ugyan nem megyek!

Bányay: (kítőrvé) Kedvesem . . . akkor keresd ki azt a kiváltságos helyet, a melyet méltónak tartasz a becses személyünkökhöz. Rajta, mert elájulok az éhségtől.

Katinka: (ironikusan) Istenem, mintha az olyan nehéz volna! Ott van mindjárt a Margitsziget!

Bányay: Eltaláltad! Októberben — Margitsziget!

Katinka: (Gúnyosan) Ne tessék idegeskedni . . . Van még más is a világon. Menjünk hát a hűvösvölgybe,

Bányay: (Szörnyűkódvve) Háromnegyed kilenczkor a hűvösvölgybe!

Katinka: (Ugy tesz, mintha kétségbe volna esve) De végre is . . . tehetnék én arról, hogy te minden vendéglő ellen ideosnykrasítást táplálsz, ha azt hiszed, hogy ott nekem valami ismerősöm akad. Hát akkor ne menjünk sehová! Maradjunk itthon. Ugy sinis már semmi kedvem elmenni . . . (Nyomatékkal) pedig idehaza nincs vacsorám!

Bányay: (Kiveszi óráját, kétségbeeséssel) Pont kilencz!

Katinka: No lám! Ily későn talán nem is érdemes elmenni . . .

Bányay: Ördögbe is . . . ne volna érdemes, ha az ember olyan éhes mint egy farkas. Menjünk akárhova kedvesem . . . induljunk!

Katinka: Lássuk csak fiaesktám. Ragaszkodol ahhoz, hogy cigányzenét hallgass? . . .

Bányay: Nem ragaszkodom máshoz, mint hogy vacsorát kapjak!

Katinka: Ah, mi jut eszembe! Hisz mult vasárnap is cigányzenét hallgattunk . . .

Bányay: (Meglépetéssel.) Ne mondd! No erre igazán nem gondoltam!

Katinka: S ugy tudom, hogy ma is . . .

Bányay: De hát akkor mért nem szóltál erről mindjárt?

Katinka: Szóltam volna . . . de . . .

Bányay: Nagyszerű! . . . Ha van cigányzene . . . hisz akkor . . .

Katinka: De nem lehetetlen ám, hogy ez a bolondos Géza . . . sőt bizonyosra veszem, hogy ott lesz.

Bányay: Ah, kérlek . . . Bänom is én! Törődöm is én vele! Tölem ugyan ott lehet! Még a' kéne, hogy miatta ne mehetnék oda vacsorálni, ahová éppen a kedvem tartja! . . . Igazán neveltes . . .

Katinka: Eszerint oda akarsz menni?

Bányay: De hát mért ne akarnék?

Katinka: Egy föltétel alatt, barátom . . . Hogy holnap nem fogja a szememre hányni, hogy én akartam.

Bányay: (Mégkönyöbölve) Kijelentem ünnepélyesen, hogy ismét ott akarok vacsorázni — és sehol máshol! Meg van nyugtatva?

Katinka: (Csodás frissességgel fölugrik a székéről, egészen utra kész; már a boát is a nyaka köré csavarta.) Ha úgy tetszik, kedvesem, mehetünk!

Le Griffon
valódi francia
szivarkapapír és füvelv.
Kapható minden jobb kereskedésben.

**M.K. EGYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:**

**A
KRISTÁLY**
SZT. LUKÁCSFURDÓI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBE
VENDÉGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legizletsebb és legolcsóbb ásványvíz.

Baján:

Stern Hugó, Drescher Gyula, Gludovác Ferencz utóda, Sarffenberger Lajos, Bruck Pál és Stampfl Jenő jól felszerelt fűszer-, ásványvíz csemege- és kereskedésében.

Diamant Lajos
uarháza, a városi palota sarkán,
hol mindennemű

ruhászövetek

jószinű, divatos mosó kartonok, batisztok, delének, minden divatos színekben raktáron tartatnak, továbbá zines selyem- és szövet fejkendők, függönyök és ágyterítők, szabó kellékek, muszlin, organtin, bélés szatenok bámulatos

olcsó árakban kaphatók.

Egyedüli kizárólagos gyári raktára a

bácskai vászon és gyöngyvirág vászon név alatt ismert legjobb minőségű vásznaknak.

10854. sz. alatt törv. védve.

Valódi tiszta
TÖRKÖLYPÁLINKA
ALLAGA OTTÓ
szőlő és borgazdaságából.
Kapható eredeti lepecsételt félliteres üvegekben Stampfl Jenő és Zwillinger Salamon kereskedésében.

A BAJAI TAKARÉKPÉNZTÁR
BÉRHÁZÁBAN
egy a főtérre néző
4 szobás lakás
kiadó.

Kiadó lakás.
A Bódog (volt Tóth K.) utcában
két utcai lakás
a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt azonnal **kiadó.**
Bővebb értesítést nyújt
özv. Gludovác Ferenczné.

Szén-eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy az idén is nagy készletet tartok különféle szénből, melyeket a következő árak mellett szállítok:

100 kg. elsőrendű salgó-tarjani 2 kor 90 fil.
100 kg. legjobb minőségű szalon
szén . . . . . 4 kor — fil.
100 kg. legjobb minőségű kox 4 kor 40 fil.

A szállítás saját kocsimon, díjmentesen történik. A pontos mérlegelésért felelősséget vállaltok. Kapható továbbá bükk-faszén (vasaláshoz) a legolcsóbb ár mellett.

Tisztelettel

PODVINETZ.

Fő-utca, Kobelrausch-féle ház.

KIEGYEZÉSEKET
és azoknak kezesség mellett való pontos kivételét átvesszük szükségben lévő kereskedőktől ingatlan és földbirtokosoktól, továbbá kieszközliuk mindennemű kölcsönöket első helyre, valamint lebonyolítjuk birtokok és budapesti házak vételét, eladását és elcsereését, melyek nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. Birtok kölcsönök kieszközléséhez kérjük a telekkönyvi kivonatot a kataszteri birtokívet és az ingatlan részletes leírását beküldeni.
Megrendelések intézendők
LIPSCHER és HOROVITZ
kereskedelmi irodájához
Budapest, V., Váci-körút 19.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és hálólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **övsezer** férfiak és nők részére. Ára tucatanként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. **Bouts americ.** tucatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.
Női övsezer: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 3.— darabonként. Ezen női övsezernek százszor is használható.

Hölgy szívaesok, valódi párisi, tucatanként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.
Diana öv havi kötő nőknek, legjobb a világon, dr. brja frt 2.50.
Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve.
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.
Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapított hírneves ligéniai specialista cég.

20% engedmény!

ki e hirdetésre hivatkozik!

Nagy karácsonyi és ujévi selyemáru-eladás

⊗ SZÉNÁSY, HOFFMANN ÉS TÁRSA ⊗

lyoni és párisi selyemkelme-különlegességek áruházában

BUDAPEST, IV-IK KERÜLET, BÉCSI-UTCZA 4-IK SZÁM.

Kezdődik november 15-én és tart december végéig.

A többek között a következő árak kerülnek eladásra, úgymint:

Liberty merveilleux. tiszta selyem. több mint 150 színárnyalat. mtr. 78 kr.
Mosó bársonyok méterje . . . . . 75 kr. és feljebb.
Lyoni foulard japan és chinai selyem méterje . . . 58 kr. és feljebb.

Mosóselyem. valódi mosható, 80 cm. széles, méterje 95 kr. és feljebb.
Taffetas, csikos és kockás. garant. tiszta selyem, mét. 98 kr.
Fekete, mintázott selyem. garant. tiszta selyem mét. 85 kr. és feljebb.

Szíves figyelmébe ajánljuk maradék-osztályunkat, hol bluzok, egész toilletek és juponokra alkalmas maradékok rendkívül olcsó áron kaphatók. — A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. — Czégünknel a túlbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikkben számokban láthatók.

Vidékre mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.